

Для банківських та небанківських установ необхідно підвищити роль та розширити функції наглядових рад. Також необхідно покращити систему гарантування вкладів населення, оскільки сьогодні довіра до великої кількості банківських установ є на дуже низькому рівні.

Для страхових компаній необхідно запровадити накопичувальну систему пенсійного забезпечення. Це суттєво розширить фінансовий інструментарій на внутрішньому ринку.

Література:

1. Яковініч Н.А. «Сучасний стан та перспективи розвитку фінансового ринку України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://libfor.com/index.php?newsid=3034>
2. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rac.org.ua/uploads/content/421/files/eupdatesfebruary2018.pdf>
3. Міжнародний центр перспективних досліджень (МЦПД): [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://icps.com.ua/assets/uploads/images/images/eu/ukr_2017_2018.pdf
4. Законодавство України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80>

Клапків Ю.М.,

*к.е.н., доцент кафедри фінансів ім.С.І.Юрія
Тернопільський національний економічний університет*

КОНСОЛІДАЦІЯ СТРАХОВОЇ СПРАВИ ТА ВИСОКИХ ТЕХНОЛОГІЙ У INSURTECH СТАРТАПАХ

Активне проникнення інноваційних цифрових технологій на ринок страхових послуг створює для клієнта як загрози, так і можливості. Представники основної маси страхових компаній сприймають нові технології скоріше як можливість, ніж загрозу, проте визнають, що потрібно ще багато дій, щоб скоротити розрив між прагненнями та реальними діями в сфері нових технологій. Незадовільні темпи вирішення цієї проблеми має свої причини в тому, що, з одного боку, технологічні інновації, створюють нові можливості для мінімізації ризиків, але з іншого боку, формують нові загрози і ризики, які, можуть мати значно вагоміші фінансові наслідки.

Першочергові нововведення стосуються дистрибуції страхових послуг через інтернет, водночас деякі з них уможливають обробку значних масивів даних зосереджених у страховиків. Такі, технологічні інновації та супутні їм процеси, формують альтернативні канали продажів та персональне ціноутворення. Нові можливості дозволяють реалізувати FinTech і InsurTech стартапи.

Розуміння FinTech вимагає освоєння нових навичок, як з боку продавців, контролюючих органів, так і населення, підприємців, споживачів фінансових послуг. Однак використання FinTech, як стимулятора розвитку фінансового ринку, вимагає значних зусиль в галузі фінансової освіти і підвищення рівня кваліфікації та цифрової компетентності всіх зацікавлених сторін.

Під FinTech розуміють динамічно розвинутий сегмент на перетині секторів фінансових послуг і технологій, в якому технологічні стартапи і нові учасники ринку застосовують інноваційні підходи до продуктів і послуг, які традиційно надаються сектором фінансових послуг. Іноді FinTech трактують як фінансові технології, що впливають не лише на фінансовий сектор, але і на решту галузей із ним пов'язаних. У розвинених країнах серед стартапів FinTech виділилися такі підкатегорії, як: управління рахунками та активами; кредитування; обробка платежів, фінансових активів та цінних паперів; мобільні платежі і сервіси переказу коштів; захист цифрової особистості та кібербезпека; фінансування освіти і малого бізнесу; роботизовані консультанти;

розподілені реєстри і блокчейн; необанкінг; страхові технології та інші. [1] У зв'язку із вагомістю, для страхових технологій виокремлюється сегмент InsurTech.

В основі Фінтеху виділяють мобільний банкінг та мобільний платіжний сервіс на базі систем мобільних операторів.

Де, мобільний банкінг - послуга, при якій мобільний телефон виступає як інструмент управління і доступу до Ваших банківських рахунків. При цьому, всі платежі і перекази здійснюються з використанням і за рахунок грошей, які перебувають на банківському рахунку власника мобільного телефону. Послуга реалізується за допомогою технології SMS-банкінгу або за допомогою спеціальних мобільних додатків, що завантажуються на мобільний телефон. При мобільному банкінгу послуга надається особам, що є клієнтами банків. Вона надається зручним способом здійснення платіжних операцій як додаток до існуючих каналів дистанційного обслуговування за допомогою Інтернет-банкінгу, мережі банкоматів та інших автоматизованих пристроїв самообслуговування.

Менш популярний в Україні, мобільний платіжний сервіс на базі систем мобільних операторів - послуга, що дозволяє здійснювати платежі і перекази з використанням мобільного телефону за допомогою грошей абонентів, розміщених у операторів мобільного зв'язку. У цій моделі грошові операції здійснюються без використання банківських рахунків абонента за рахунок невитраченої частини коштів абонента, що враховуються на його абонентському рахунку у мобільного оператора. Модель мобільних платежів на базі мобільних операторів передбачає можливість надання платіжних сервісів для всіх абонентів мобільного зв'язку, зокрема осіб, не охоплених банківським обслуговуванням, за допомогою систем мобільних операторів, незалежних сервіс провайдерів або банків-партнерів мобільних операторів[2].

За аналогією InsurTech це і поєднання термінів: страхування (insurance) і технології. До 2018 року основна активність щодо даних стартапів стабілізувалась та InsurTech стартапи залучили інвестицій на \$869 млн у першому півріччі 2018 року, а 2017 рік близько \$1,82 млрд, що засвідчує заінтересованість розвитком страхової сфери [3].

На нашу думку, значні інвестиції в фінансово технологічні стартапи генерують, як нові ризики, так і можливості. До найбільш важливих відносяться можем віднести :

- більш легкий доступ до фінансових продуктів, ширший та кращий вибір, можливість порівняння цін за допомогою інтернет-сайтів, більш персоналізовані та індивідуальні пропозиції [4];

- поява нових продуктів, іноді доволі незрозумілих та із значними ризиками;

- нові можливості випереджають сподівання клієнтів;

- дозволяють переосмислити операційні моделі з метою максимізації прибутковості[5];

- містять недостатньою кількістю інформації про ризики, пов'язані з фінансовими продуктами;

- відсутність достатнього контролю за роботою нових суб'єктів у секторі фінансових послуг;

- невизначеність в нормативно-правовому полі щодо юрисдикції та підпорядкування нових часто інтернаціональних суб'єктів;

- нерегульовані області (наприклад, автоматизовані консультації);

- кібер-безпека;

- необґрунтована дискримінація обумовлення використання значних наборів даних та відсутністю логічного людського нагляду за операціями.

Перелік можливостей та ризиків, буде доповнюватись в процесі діяльності фінансового сектору, та страхових послуг зокрема через InsurTech та більш ефективні та

високовартісні стартапи у цій сфері модифікуючи сучасні страхові послуги до потреб оточення та можливостей опрацювання значних масивів інформації.

Література:

- 1.Тарасюк М. Інновації в глобальній цифровій фінансовій сфері: оцінка трансформацій// Тарасюк М. В., Кошечев О. О/ Актуальні проблеми міжнародних відносин.- Випуск 131.- 2017. - 94-110
- 2.Волосович С. В. Інноваційні платіжні послуги як інструмент розвитку торгівлі / С. В. Волосович // Економічний вісник університету. – 2016. – № 29/1. – С. 12–18.
3. 2018 InsurTech investment trends and insights// <https://www2.deloitte.com/us/en/pages/financial-services/articles/fintech-insurtech-investment-trends.html>
4. Klapkiv Y. Online distribution of insurance of civil liability of owners of vehicles, the experience of Poland, opportunities of Ukraine / Klapkiv Y., Klapkiv L., Zarudna N./ Baltic Journal of Economic Studies, Vol. 4, No. 1, 2018.- pp.195-201
5. Клапків Ю.М. Мобільні додатки в онлайн дистрибуції страхових послуг / Клапків Ю.М. // Наукові праці : наук. журн. / Чорном. нац. ун-т ім. Петра Могили (Економіка). – Миколаїв, 2018. – Т. 302. Вип. 290. – С. 46-53.

Клименко К.В.

*к.е.н., старший науковий співробітник відділу міжнародних фінансів та фінансової безпеки
ДННУ «Академія фінансового управління»*

Савостьяненко М.В.

*старший науковий співробітник відділу міжнародних фінансів та фінансової безпеки
ДННУ «Академія фінансового управління»*

СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ СПІВРОБІТНИЦТВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО БАНКУ РЕКОНСТРУКЦІЇ І РОЗВИТКУ З УКРАЇНОЮ

Міжнародне фінансове та технічне співробітництво з міжнародними фінансовими організаціями – це потужне джерело та ефективний інструмент економічного розвитку держав в сучасних умовах. Не є винятком і Україна, яка в період проведення внутрішніх реформ прагне ефективно використовувати весь потенціал такого співробітництва на основі взаєморозуміння та рівноправного партнерства, вироблення спільних підходів до пріоритетів співробітництва, спільної відповідальності та підзвітності за результати наданої допомоги, забезпечення її ефективного використання для розв'язання найгостріших соціальних і економічних проблем. Тому нині вкрай важливе співробітництво з такою міжнародною фінансовою інституцією, як Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР), який є надійним та стабільним джерелом довгострокового фінансування пріоритетних проектів розвитку, дає змогу отримувати кредитні ресурси за найвигіднішими умовами для розвитку стратегічно важливих секторів економіки й інфраструктури, упровадження структурних реформ, створює можливість доступу до кращої міжнародної практики і професійної експертизи проектів.

ЄБРР набуває дедалі більшого значення в міжнародних економічних відносинах, оскільки саме через канали цієї організації проходить значна частка світових інвестицій. Особливо важлива його діяльність для країн, які здійснюють реформи та готові використати управлінський досвід Банку. За допомогою своїх інвестицій ЄБРР сприяє проведенню структурних і галузевих реформ, розвитку конкуренції, зміцненню правових систем, формуванню інфраструктури для підтримки приватного сектору тощо.

Для України було вкрай актуальним питання підготовки оновленого варіанта Стратегії діяльності в Україні ЄБРР на середньостроковий період, яка би корелювала з програмними документами Уряду. Так, Рада директорів Європейського банку реконструкції і розвитку (ЄБРР) затвердила нову Стратегію для України, в якій визначені пріоритети діяльності Банку в країні на наступні п'ять років. Нова середньострокова стратегія замінює собою пакети кризового реагування, які реалізовувалися в Україні з 2014 року з урахуванням волатильності її політичного та макроекономічного середовища.